

SPROOKJE HERSCHRIJVEN

VAK: PAV NEDERLANDS • DUUR: 1 LESUUR

DOELSTELLING(EN)

Vakgebonden eindtermen

- Luisteren naar interactie met leeftijdgenoten;
- De leerlingen kunnen teksten op- en overschrijven;
- Wat tekstopbouw betreft: werken met inleiding, midden en slot; de tekst in alinea's verdelen;
- Een eenvoudige schrijftaak uitvoeren in een zo correct mogelijke taal;
- De leerlingen kunnen hun boodschap op een overzichtelijke wijze neerschrijven in verschillende teksten.

De algemene doelen en de link met de vakoverschrijdende eindtermen vind je in de handleiding bij dit lespakket.

WERKWIJZE

Er worden enkele op sprookjes toegepaste stellingen aangehaald. De leerlingen moeten hierbij aangeven met een rood of groen kaartje of ze het al dan niet eens zijn met de stelling.

De leerlingen worden in groepjes verdeeld en elk groepje krijgt een sprookje. Samen met de leerkracht wordt de moraal achterhaald. De leerlingen krijgen de opdracht op het sprookje te herschrijven zodanig dat de moraal rond zwerfvuil draait. Hiervoor mogen ze de nodige humor en fantasie gebruiken.

MATERIAAL/MEDIA

- stellingen
- groene en rode kaartjes
- papier
- schrijfgierief

SPROOKJE HERSCHRIJVEN

Lesbegin: instapmoment	
Doel: De leerlingen komen uit voor hun eigen mening.	Materiaal: Rode en groene kaartjes Stellingen (bijlage 1)
Werkvorm en/of organisatie: Quiz	Tijd: 10 minuten

Toon de leerlingen de stellingsposters één voor één. Indien ze akkoord gaan, steken ze het groene kaartje in de lucht, indien ze niet akkoord gaan, het rode kaartje.

Stellingen :

1. Ik gooi mijn afval vaak in de vuilnisbak, maar wanneer mijn vrienden in de buurt zijn, durf ik het wel eens op de grond te smijten. (sneeuwwitje en de zeven dwergen)
2. Een navulbare fles vind ik belachelijk, geef mij maar een plastic flesje uit de automaat. (de gelaarsde kat)
3.

Leg uit aan de leerlingen dat het produceren/achterlaten van afval echt niet kan. Dat het heel slecht is voor onze aarde en dat iedereen toch graag wil dat de wereld nog lang en gelukkig meegaat.

Lesfase 1: een sprookje herwerken	
Doel: De leerlingen herschrijven een sprookje tot een 'zwerfvuilmoraliserend' sprookje.	Materiaal: Sprookjesfiches Schrijfgierief Papier
Werkvorm en/of organisatie: Doceren/vraaggesprek: De leerkracht geeft/vraagt naar de kenmerken van een sprookje en noteert deze aan bord. Groepswerk: Per twee een sprookje herschrijven.	Tijd: 20 minuten

Geef de kenmerken van een sprookje en laat de leerlingen telkens voorbeelden geven. Blijf bij "moraal" wat langer stilstaan. Leg dit duidelijk uit. Laat de leerlingen uit enkele verhalen de moraal halen. Plaats deze kenmerken ook aan bord zodanig dat de leerlingen er op kunnen terugvallen.

- Plaats en tijd zijn onbepaald (er was eens / hier heel ver vandaan)
- Getallen, vaak 3 en 7 (de 3 biggetjes, 7 dwergen)
- Eenvoudig taalgebruik
- Levensles/moraal: Een moraal vind je vaak terug in verhalen. Het is een soort van boodschap die het verhaal meegeeft. Een moraal wil het goede in de mens naar boven halen. Je vindt ze niet alleen in sprookjes maar ook in andere verhalen zoals bijvoorbeeld in de Bijbel (bv. de barmhartige Samaritaan).
 - Roodkapje->Ga als kind (zeker als meisje) niet alleen op stap.
 - Barmhartige Samaritaan -> Iedereen verdient het om geholpen te worden.
 - Sneeuwwitje -> Neem niets aan van vreemde mensen.

SPROOKJE HERSCHRIJVEN

Elk groepje krijgt een samengevat sprookje (bijlage 2).

Opdracht: Herlees dit sprookje goed en herschrijf het verhaal. Zorg ervoor dat de moraal van het verhaal is dat je geen afval mag achterlaten op straat. Behoud de personages en de grote verhaallijn maar zorg wel voor enkele aanpassingen waarin zwerfvuil belangrijk is. Hou rekening met de kenmerken van een sprookje.

Lesfase 2: een sprookje voorlezen	
Doel: Vertellen hun sprookje met inleving en intonatie.	Materiaal: Het eigen geschreven sprookje.
Werkvorm en/of organisatie: Voordracht	Tijd: 15 minuten

Laat elk groepje één voor één hun sprookje voorlezen aan de anderen. Zorg ervoor dat de leerlingen allemaal aanbod komen. Vraag om een mooie intonatie. De medeleerlingen kunnen ondertussen de evaluatiefiche (bijlage 3) invullen.

Lesafsluiting	
Doel: Kunnen kritische beoordelingen maken met respect voor het werk van de ander.	Materiaal: Evaluatiefiche
Werkvorm: Peer evaluatie: Elk groepje vult een evaluatie in over een andere groepje. Groep 1 over groep 2, groep 2 over groep 3,...	Tijd: 5 minuten

In **bijlage 4** vind je een voorbeeld van een herschreven sprookje met een 'zwerfvuilmoraal'.

BIJLAGE 1

STELLINGEN • SPROOKJE HERSCHRIJVEN

Ik gooi mijn afval vaak in de vuilbak, maar wanneer mijn vrienden in de buurt zijn, durf ik het wel eens op de grond te gooien.

BIJLAGE 1

STELLINGEN • SPROOKJE HERSCHRIJVEN

Een navulbare fles vind ik belachelijk, geef mij maar een plastic flesje uit de automaat.

BEKENDE SPROOKJES KORT SAMENGEVAT

Roodkapje

Er was eens een klein meisje dat door iedereen erg geliefd was. Op een dag kreeg ze van haar oma een rood fluwelen mutsje. Omdat ze het mutsje elke dag droeg werd ze Roodkapje genoemd.

Op een dag vroeg Roodkapjes moeder of Roodkapje bij haar zieke grootmoeder, diep in het bos, een fles wijn en een stuk koek wilde brengen. Haar moeder zei tegen Roodkapje dat ze niet van de weg af mocht gaan, omdat ze dan misschien kon vallen.

Toen Roodkapje in het bos was kwam ze de wolf tegen. De wolf vroeg haar waar ze heen ging en waar haar overgrootmoeder dan woonde.

Nadat de wolf een tijdje naast haar gelopen had, wees hij Roodkapje op de mooie bloemen naast de weg. Roodkapje zag de mooie bloemen en kon de verleiding niet weerstaan om van de weg af te gaan en die mooie bloemen te plukken voor overgrootmoeder.

Terwijl Roodkapje de bloemen plukte, ging de wolf naar het huisje van overgrootmoeder hij klopte aan en deed net alsof hij Roodkapje was, grootmoeder liet hem binnen. De wolf at grootmoeder op en ging in bed liggen.

Ondertussen had Roodkapje heel veel bloemen geplukt en was ze weer onderweg naar grootmoeders huisje. Bij het huisje aangekomen zag ze dat de deur openstond, ze vond het erg vreemd. Ze ging naar binnen. Ze zag grootmoeder en dacht wat ziet ze er raar uit.

Ze vroeg: 'grootmoeder wat heeft u grote oren!'

De wolf zei: 'dan kan ik je beter horen, mijn kind.'

Roodkapje vroeg: 'grootmoeder wat heeft u grote ogen!'

De wolf zei: 'dan kan ik je beter zien, mijn kind.'

Roodkapje vroeg: 'grootmoeder wat heeft u een grote mond!'

De wolf sprong uit bed en zei: 'dan kan ik je beter opeten.'

Toen de wolf Roodkapje opgegeten had was hij zo moe van al dat eten dat hij op bed ging liggen en in slaap viel.

Na een tijdje kwam de jager langs het huisje. Hij vond het raar dat de deur van grootmoeder openstond en ging naar binnen. Daar zag hij de wolf liggen. Hij schrok want hij zag wat bewegen in zijn buik. Hij pakte een schaar en knipte de buik van de wolf open. Daar kwam een klein meisje uit,

het was Roodkapje. Ook kwam grootmoeder uit de buik. Roodkapje zocht naar stenen in het bos ze gaf ze aan de jager. De jager deed de stenen in de buik van de wolf en naaide de buik weer dicht.

Toen de wolf wakker werd wilde hij opspringen en wegrennen. Maar de stenen in zijn buik waren zo zwaar dat hij dood neerviel.

Roodkapje was zo geschrokken van dit hele gebeuren dat ze besloot om nooit meer van de weg af te gaan als haar moeder dat vroeg.

BIJLAGE 2

SPROOKJES KORT SAMENGEVAT • SPROOKJE HERSCHRIJVEN

De wolf en de zeven geitjes

Er was eens een geit die zeven jonge geitjes had. Op een dag ging moedergeit naar het bos om eten te halen. Ze verbood haar kinderen om de deur voor iemand anders open te doen.

Het duurde niet lang of er werd geklopt en iemand riep: 'maak open lieve geitjes, hier is jullie moeder'. Maar de geitjes deden niet open want ze hoorde aan de rauwe harde stem dat het hun moeder niet was, maar wel de wolf. De wolf ging naar een marktkramer en kocht daar een groot stuk krijt en at het op. Hier werd zijn stem fijn van.

De wolf ging weer terug naar het huis van de geitjes en klopte opnieuw aan en zei: 'Maak open lieve geitjes, hier is jullie moeder'. Maar de geitjes deden niet open, omdat ze zagen dat het hun moeder niet was, want onder de deur zagen ze 2 zwarte poten staan. De wolf liet zijn poten met deeg bestrijken bij de bakker en liet er wat meel op doen bij de molenaar.

Opnieuw ging de wolf naar het huis van de geitjes en klopte aan, hij zei: 'maak open lieve geitjes, dit is jullie moeder'. De geitjes hoorde een fijne stem en zagen witte poten, ze dachten dat hun moeder voor de deur stond en deden open. Tot hun schrik zagen ze dat het niet hun moeder was, iedereen verstopte zich snel. Maar de wolf vond alle geitjes en at ze op. Alleen het jongste geitje niet, want dat had zich diep in de klok verstopt.

De wolf was voldaan en ging buiten in het gras onder een boom liggen en viel in slaap.

Toen de moeder thuis kwam, was ze erg geschokt. De deur stond wagenwijd open en alles lag overhoop. Het ergste was dat haar kinderen nergens te bekennen waren. Ze riep en riep, totdat het jongste geitje te voorschijn kwam en vertelde wat er was gebeurd.

Moedergeit liep naar buiten en zag de wolf liggen. Ze vroeg aan het jongste geitje of hij schaar, naald en draad wilde halen. Nadat het geitje terug kwam knipte de moeder de buik van de wolf open. Eén voor één kwamen de geitjes eruit. De moeder vroeg aan de geitjes of ze steenblokken wilde zoeken. De moeder deed de stenen in de buik van de wolf en naaide de buik weer dicht.

De wolf werd wakker van de dorst van al die geitjes op te eten. Hij liep naar de put om wat water te drinken. De wolf boog voorover om aan het water te kunnen, maar door het gewicht van de stenen viel hij in de put en verdronk hij. De geitjes die alles gezien hadden, maakten een rondedans en riepen daarbij blij: 'de wolf is dood! De wolf is dood!'

Sneeuwwitje

Er waren eens een koning en een koningin en die wilden heel graag kinderen. De koningin zat er heel vaak aan te denken. Op een winterdag was het zulk lekker weer dat ze bij het raam had zitten borduren. Plotseling prikte ze met de naald in haar vinger en er vielen drie druppels bloed in de sneeuw. De koningin zuchtte: Oh, als ik toch een kindje kreeg met lippen zo rood als dit bloed, een huid zo wit als de sneeuw en haar zo zwart als ebbenhout.

Enkele maanden later werd een klein meisje geboren: ze had lippen zo rood als bloed, een huid zo wit als sneeuw en haar zo zwart als ebbenhout. Ze werd Sneeuwwitje genoemd. Helaas stierf de koningin korte tijd later en de koning hertrouwde met een vrouw die er alleen maar aan dacht dat ze de allermooiste wilde zijn. Ze bezat een wonderbaarlijke spiegel waaraan ze dikwijls vroeg: 'spiegeltje, spiegeltje aan de wand, wie is de schoonste in 't hele land?' - 'O koningin, gij zijt de schoonste in het land'. Maar op een dag zei de spiegel: 'O koningin, de schoonste hier zijt gij, maar Sneeuwwitje is duizendmaal schoner dan gij.' De koningin schreeuwde van jaloezie en beval een jager Sneeuwwitje mee naar het bos te nemen en haar te doden. - 'Breng mij haar hart als bewijs dat je mijn bevelen inderdaad hebt opgevolgd'.

Toen de jager zijn mes te voorschijn haalde, smeekte Sneeuwwitje hem haar in leven te laten. Hij was zo ontroerd door zoveel onschuld en schoonheid dat hij medelijden met haar kreeg en de koningin het hart van een jonge hinde bracht.

BIJLAGE 2

SPROOKJES KORT SAMENGEVAT • SPROOKJE HERSCHRIJVEN

Sneeuwwitje vluchtte het bos in. Ze rende lange tijd voort en zag tenslotte een klein huisje. De tafel was gedekt, er stonden zeven kleine bordjes en zeven bekertjes en ze at een hapje van elk bordje en dronk een druppel uit elk van de zeven bekertjes. Toen ging ze slapen in het grootste van de zeven bedjes. In dit huisje woonden dwergen. Toen ze van het werk thuiskwamen, merkten ze dat er iemand hun huisje binnen was gegaan. – ‘Iemand heeft op mijn stoeltje gezeten’, zei de eerste. – ‘Iemand heeft van mijn bordje gegeten’, zei de tweede. – ‘Bij mij heeft iemand uit mijn bekertje gedronken’, zei een derde. Toen ze Sneeuwwitje in een van de zeven bedjes ontdekten, vonden ze haar zo mooi dat ze haar niet wakker durfden maken.

De volgende morgen vertelde Sneeuwwitje haar verhaal aan de zeven dwergen, die haar zeiden dat ze bij hen mocht blijven. De dwergen gingen naar hun werk en zeiden dat ze voor niemand open moest doen. In haar kasteel bleef de boze koningin haar toverspiegel vragen: – ‘Spiegeltje, spiegeltje aan de wand, wie is de mooiste in dit land?’ – ‘O koningin, de schoonste hier zijt gij, maar Sneeuwwitje over de bergen, bij de zeven dwergen, is nog duizend maal schoner dan gij.’

Toen verkleedde koningin zich als een lelijke oude vrouw en vertrok naar het bos, waar ze zonder moeite het huisje van de zeven dwergen vond. Daar klopte ze op het luik en gaf Sneeuwwitje de mooiste appel uit haar mand.

Sneeuwwitje nam een hap en viel als dood neer! Bij hun terugkomst vonden de zeven dwergen

Sneeuwwitje languit op de grond. Ze probeerden haar weer tot leven te wekken, maar ze was echt dood. Omdat ze zo mooi was, maakten de dwergen een glazen kist voor haar zodat ze haar altijd konden bewonderen en zetten deze in het bos, waar ze elke dag om haar gingen huilen. Er gingen dagen, weken en maanden voorbij. Sneeuwwitje was nog steeds even mooi. Een prins die langs de kist kwam was ontroerd door zoveel schoonheid dat hij de dwergen smeekte om haar te mogen meenemen naar zijn kasteel. Zijn dienaren namen de kist op hun schouders. Eén van hen struikelde en de kist viel. Door de val, schoot het stuk vergiftigde appel uit de keel van Sneeuwwitje. Ze opende haar ogen en de prins vroeg haar ten huwelijk. Hij nam haar mee naar zijn kasteel waar hij een schitterend feestmaal gaf voor hun bruiloft.

BIJLAGE 2

SPROOKJES KORT SAMENGEVAT • SPROOKJE HERSCHRIJVEN

Hans en Grietje

Aan de rand van een groot bos woonde eens een houthakker met zijn vrouw en zijn twee kinderen,

Hans en Grietje. Ze waren erg arm. 's Nachts in bed konden de houthakker en zijn vrouw niet slapen van de zorgen. "Hoe moeten we onze kinderen te eten geven?" zei de houthakker, "we hebben niet eens genoeg eten voor onszelf." Toen zei zijn vrouw: "Morgenochtend nemen we de kinderen mee naar het bos. We zullen een vuur voor hen maken en wat brood aan hen geven.

En daarna zullen we aan het werk gaan en hen achterlaten." "Maar de wilde dieren zullen hen verscheuren", zei de houthakker. "Moeten we dan alle vier omkomen?" zei zijn vrouw.

Hans en Grietje konden van de honger ook niet slapen. Ze hoorden alles wat hun ouders zeiden.

Toen Hans merkte dat zijn ouders toch in slaap waren gevallen, stond hij op en liep hij naar buiten.

Hij verzamelde een heleboel witte kiezelsteentjes en daarna kroop hij weer in bed. De volgende ochtend werden ze vroeg gewekt. "We moeten naar het bos om hout te hakken," zei hun moeder.

Ze gaf Grietje een paar stukken droog brood. Hans had de kiezelsteentjes in zijn zakken gestopt.

Onderweg stopte hij telkens even om er één te laten vallen.

Toen ze op een open plek midden in het bos waren, maakte de houthakker een vuur. "Ga hier maar wat uitrusten", zei hij tegen zijn kinderen. "Wij gaan wat verderop houthakken." Hans en

Grietje wachtten urenlang. Ze werden moe en vielen in slaap. Toen ze weer wakker werden, was het midden in de nacht. De maan scheen. "Kom", zei Hans tegen Grietje, "ik weet de weg naar huis, want ik heb een spoor gemaakt van kiezelsteentjes." Zo liepen ze door de nacht, en toen het ochtend begon te worden, waren ze weer thuis. "Zijn jullie daar?" zeiden hun ouders. "Ja," zeiden

Hans en Grietje, "we zijn er nog." Een paar nachten later lagen hun ouders opnieuw te tobben en te praten. Ze hadden weer niets anders dan een stuk droog brood voor hun vieren. En weer zeiden ze dat er niets anders op zat dan Hans en Grietje in het bos achter te laten. En weer hadden Hans en Grietje alles gehoord. En weer wilde Hans kiezelsteentjes gaan rapen, maar de deur naar buiten zat op slot.

De volgende morgen maakte Hans een spoor van stukjes oud brood. Ze liepen heel diep het bos in. Daar maakte de houthakker een vuur. "Ga hier maar wat uitrusten", zei hij tegen zijn kinderen. "Wij gaan wat verderop houthakken." Hans en Grietje wachtten urenlang. Ze werden moe en vielen in slaap. Toen ze weer wakker werden, was het midden in de nacht. De maan scheen. Hans en Grietje probeerden het spoor van de broodkruimels te vinden, maar het was er niet meer. De vogels hadden de kruimels opgegeten. Een paar dagen lang zwierven de kinderen door het bos.

Soms vielen ze van de honger in slaap. En toen ze de moed al hadden verloren, zagen ze opeens een huisje staan, een huisje dat gemaakt was van brood en koek en suikergoed. Ze renden er heen en haptten van het huisje. Eindelijk hadden ze wat te eten. Maar toen hoorden ze: "Knibbel Knabbel Knuisje, wie knabbelt er aan mijn huisje?"

En uit de voordeur kwam een stokoude vrouw tevoorschijn. "Kom maar binnen," zei ze, "dan krijgen jullie melk en pannenkoeken." Hans en Grietje aten en dronken zoveel ze konden. Daarna werden ze in een zacht bed gelegd. Ze vielen meteen in slaap. Maar de oude vrouw was een heks.

Ze stopte Hans nog voor hij wakker werd in een hok met een traliedeurtje ervoor. Ze deed de deur op slot. Daarna maakte ze Grietje wakker. Grietje moest heel hard werken voor de heks en kreeg haast niets te eten. Hans kreeg juist wel veel. De heks wilde hem vetmesten en braden. Ze had slechte ogen en daarom zei ze elke dag tegen Hans: "Steek eens een vinger door de tralies. Dan kan ik voelen hoe vet je al bent." Maar dan stak Hans een stokje door de tralies, een stokje dat elke dag even dun bleef.

BIJLAGE 2

SPROOKJES KORT SAMENGEVAT • SPROOKJE HERSCHRIJVEN

Na vier weken had de heks geen geduld meer. "Ik ga je broertje braden," zei ze tegen Grietje. "Maak de oven maar aan." En toen de oven gloeiend heet was, zei ze tegen Grietje: "Voel eens van binnen of de oven heet genoeg is." Maar Grietje had een plannetje. Ze deed net of ze de heks niet begreep. "Hoe moet ik dat doen?" vroeg ze. De heks deed het voor. En toen gaf Grietje haar een duw, zodat de heks in de oven viel. Snel deed ze de deur van de oven dicht. Zo verbrandde de heks. Ze was morsdood. Daarna bevrijdde Grietje haar broer Hans. In het huisje van de heks vonden Hans en Grietje parels en diamanten. En de vogels, die eerst alle broodkruimels hadden opgegeten, kwamen naar hen toe om het goed te maken, door hen de weg naar huis te wijzen. Zo kwamen Hans en Grietje weer thuis. Hun ouders waren heel blij dat ze hen terugzagen. Ze waren nooit meer arm en lagen nooit meer 's nachts wakker.

BIJLAGE 2

SPROOKJES KORT SAMENGEVAT • SPROOKJE HERSCHRIJVEN

Klein Duimpje

Er was eens een arm houthakkersgezin. Met vader, moeder en zeven zonen woonden ze in een klein huisje in een groot, donker bos. In dit bos hoorde je 's nachts enge geluiden. Gekraak.

Gilletjes. Gegrom... De jongste zoon van het gezin heette Klein Duimpje. Hij had deze rare naam, omdat hij bij zijn geboorte niet groter was dan een duim. Hij was niet groot, maar wel heel slim.

Het houthakkersgezin was zo arm, dat op een dag zelfs de aller- allerlaatste kruimel brood op was.

Wat een ellende. Met hongerige buikjes moesten de kinderen die nacht naar bed. 's Nachts hoorde Klein Duimpje zijn ouders samen praten. "We moeten de kinderen naar het bos brengen, vrouw", zei zijn vader. "We hebben niet genoeg te eten voor allemaal. Bovendien, in het bos kunnen ze bosbessen eten, en beukennoten en zo..." Oh nee! dacht Klein Duimpje. "Naar dat enge bos!" Hij dacht snel na. Hij wilde helemaal niet naar het bos! In het bos, daar woonden wilde dieren, heksen, slangen en reuzen misschien. Vlug wipte hij zijn bed uit. Buiten pakte hij een handvol witte kiezelsteentjes van het pad en stopte ze in zijn zak. Glimlachend viel hij in slaap...

De volgende ochtend nam vader zijn kinderen mee het bos in. Dieper en dieper en dieper...

Voorzichtig liet Klein Duimpje één voor één de kiezelsteentjes op de grond vallen. Plots was vader verdwenen. Klein Duimpje volgde het spoor van de kiezelsteentjes, en na een dag waren de kinderen weer thuis. Gelukkig had zijn vader weer wat geld verdiend, dus was hij blij hen te zien.

Maar op een dag was al het geld weer helemaal op. Ook dit keer besloot de vader de kinderen naar het bos te brengen. 's Ochtends kregen de kinderen allemaal nog een homp brood om hun ergste honger te stillen. Klein Duimpje bewaarde wat brood in zijn zak. En hij strooide met broodkruimels een spoor, om de weg weer terug te kunnen vinden...

Maar ach, de volgende morgen hadden alle vogels het brood opgegeten. Moedeloos dwaalden de zeven broers door het bos. Tot ze bij een huisje kwamen. Een vrouw deed open. "Snel, ga weg" zei ze. Mijn man is een reus. Een echte men-seneter!" Maar het was al te laat. De reus kwam thuis. "Wrouaaaaaah!!!!!!!" brulde hij. "Wat is dat? Ik ruik mensenvlees! Vrouw, waar zijn ze! Ik heb trek!"

Hij volgde zijn neus en ontdekte de sidderende jongetjes onder het bed. Hij stopte ze in een kooi, en deed de kooi met een sleutel stevig dicht. "Mmmmm," zei hij. "Dat wordt een heerlijk ontbijt!"

Toen viel hij in een diepe slaap.

Nu had de reus ook zeven dochters. Eén van die dochters kreeg erge medelijden met de dappere jongens. Ze kroop uit bed en opende de kooi met een sleutel. De broertjes ontsnapten bliksemsnel uit het huis. Toen de reus de ontsnapping ontdekte, werd hij RAZEND. Hij pakte zijn Zeven Mijls

Laarzen en snelde de broers achterna. Onderweg werd hij een beetje moe. Hij besloot even een dutje te gaan doen. Toen Klein Duimpje de slapende reus zag trok hij hem stiekem zijn laarzen uit.

Toen trok hij zelf de laarzen aan... en daar gingen ze, razendsnel. In de Zeven Mijls laarzen. Toen ze bij het kleine hout-hakkershuisje kwamen hoorden ze hun moeder huilen. "Mijn kinderen, mijn zeven jongens. Waar zijn ze! Papa heeft nu een baan bij de koning. Eten genoeg! Ik heb zo'n spijt."

Glimlachend deed Klein Duimpje de deur open. "Hier zijn we, mam!" En toen...kom, we laten ze met rust want knuffels, kusjes en nog eens kusjes... maken alles weer goed.

BIJLAGE 2

SPROOKJES KORT SAMENGEVAT • SPROOKJE HERSCHRIJVEN

Repelsteeltje

Er was eens een molenaar die zo trots was op zijn dochter, dat hij tegen iedereen over haar opschepte. Hij jekte zelfs dat ze stro kon spinnen, tot goud. Dit kreeg de koning te horen. "Dit wil ik zien", zei hij. "Sluit dit meisje op in een kamer met een spinnenwiel en stro." Arme molenaarsdochter. Huilend zat ze die nacht in de kamer. Opeens, als vanuit het niets, verscheen er een dwerg. "Hopla!" zei hij. "Kan ik je helpen arm kind?" "Ach dwerg", zei het meisje, "kan jij misschien goud spinnen uit stro?" "Dat kan ik", zegt de dwerg. "Maar wat krijg ik ervoor?" "Mijn gouden ketting", zei het meisje. "Oke!" zei de dwerg en hij begon te spinnen. Weldra lag de kamer vol met fonkelend gesponnen goud. Het meisje huppelde van vreugde. Het was gelukt!

Het zien van zoveel goud maakte de koning hebberig. Daarom sloot hij het meisje weer op, met nog meer stro. Ook deze nacht verscheen de dwerg. In ruil voor haar diamanten ring spon hij het stro tot goud. De volgende dag was de koning nóg niet tevreden. Hij beval het meisje, Estella, nóg een keer een lading stro tot goud te spinnen. Na deze laatste keer zou ze met de koning mogen trouwen! Ook die nacht verscheen de dwerg. Maar het arme meisje had niets meer om hem te geven! "In dat geval... peinsde de dwerg, "wil ik straks het liefste dat je bezit." Estella dacht na.

Zo'n vaart zou het wel niet lopen. "Goed!" zei ze. En de dwerg ging spinnen. Toen was de koning gelukkig zo tevreden dat ze direct gingen trouwen. Binnen een jaar werd het eerste kindje geboren. Het was een meisje. Ze noemden haar Goudia.

Op een dag verscheen de dwerg weer. "Hopla!" zei hij. "Geef mij je kindje, want dat is het liefste dat je bezit!" "Nee!" gilte Estella. Niet mijn kindje!" Huilend wierp ze zich op de grond. "Hmmm", bromde de dwerg. "Als je mijn naam raadt mag je je kindje houden." Radeloos begon Estella namen op te noemen. "Is het Bert misschien? Of Hans? Klaas? Of Tom? Oh nee! Karel?" "Je hebt nog één dag!" zei de dwerg.

En plof! Plotseling was hij verdwenen. Die dag zocht een lakei in het bos naar bramen. De zon scheen, de vogels zongen... Plots zag hij een grappig huisje in het bos. Hé! Hoorde hij daar iemand zingen?

Nieuwsgierig kwam de lakei dichterbij. Toen zag hij een mannetje dat danste en sprong.

Hij zong: "Niemand die weet, niemand die weet dat ik Repelsteeltje heet! Niemand die weet, niemand die weet..." De lakei haalde zijn schouders op. Nou èn. Toch besloot hij het de koningin te vertellen. "Repelsteeltje?" zei Estella. "Hij heet Repelsteeltje! Man, je bent geweldig!" En ze zoende de man op beide wangen. Toen liet ze Repelsteeltje naar het kasteel komen. Verbaasd keek hij haar aan. "Jij heet

Repelsteeltje!" zegt Estella. De dwerg was even stil. Toen werd hij zó kwaad, dat hij voor haar ogen ontplofte van woede. Estella, de koning en hun dochtertje leefden nog lang en gelukkig...

BIJLAGE 2

SPROOKJES KORT SAMENGEVAT • SPROOKJE HERSCHRIJVEN

Assepoester

Er was eens een beeldschoon, lief meisje. Ze woonde met haar gemene stiefmoeder en pesterige stiefzusters in een groot kasteel. De lelijke, luie vrouwen lieten het meisje al het vuile werk in huis doen.

Ze noemden haar Assepoester.

Op een dag gaf de prins van het land een groot feest alle meisjes van het hele land werden uitgenodigd.

Die hele dag waren haar stiefzusters en stiefmoeder druk bezig met de krullen in hun haar en de kantjes en ruches aan hun japonnen. "Och", mijmerde Assepoester, "kon ik maar mee naar zo'n mooi bal..."

De zussen en stiefmoeder brulden van het lachen. Jij! Mee? Kijk eens naar je haar! En die vodden die je aanhebt! Die nagels!" Gillend van het lachen stapten ze in een koets en lieten Assepoester alleen achter.

Verdrietig keek Assepoester hen na. Plots hoorde ze een lief stemmetje: "Assepoes!" Voor haar stond een mooie, vriendelijke dame. "Huil maar niet, Assepoes", zei ze. "Ik ben je petemoe. Jij gaat naar het feest!"

Met een tikje van haar toverstokje toverde ze Assepoester in een wonderschone baljurk. Haar haar was plotseling getooid met veren en aan haar voeten prijken twee glazen muiltjes. Nog een tikje met de toverstok... en een grote pompoen veranderde in een gouden koets, en zeven muizen werden raszuivere, zwarte paarden. "Ga en geniet", sprak de toverfee. "Maar luister goed: vóór 12 uur 's nachts moet je het feest verlaten. Dan is de betovering verbroken!"

Even later betrad Assepoester aarzelend de balzaal. Ze kende niemand. Eventjes voelde ze zich heel alleen... Maar hoor, plots stopte de muziek. Als in een droom zag Assepoester de prins op haar aflopen.

Zou hij...? Met een sierlijk knikje vroeg hij haar ten dans. Weldra zwierden ze over de dansvloer. Ze dansten en dansten en dansten... tot Assepoester opeens de zware slagen van de kerkklok hoorde. Oh nee! Het was bijna twaalf uur. Assepoester snelde de danszaal uit, de trappen af naar beneden. Onderweg verloor ze één van haar glazen muiltjes. Vlug schoot ze haar koets in. Pfff... net op tijd. Verbaasd stond de arme prins op de trappen, met haar muiltje in zijn hand. Hij was verliefd. Smoorverliefd!

De volgende morgen was het hele land in rep en roer. Er was iets bijzonders aan de hand. Alle ongetrouwde dames van het land moesten een glazen muiltje passen. En... wie het muiltje zou passen, zou de koningin worden! Natuurlijk pasten ook de lelijke schoonzusters het tere muiltje. Maar hoe ze ook persten en wrongen; hun voeten waren veel te groot, te grof en te breed. De lelijke zusters hadden

Assepoester verstopt in de keuken.

Gelukkig ontdekte een van de lakeien haar toen hij een glaasje water ging drinken. Hij wenkte haar dichterbij. Onder het honende gelach van haar stiefzusters paste Assepoester het muiltje. Ze stak haar slanke voetje naar voren... En... 'tjoeps!' Het muiltje zat als gegoten.

Een week later was het groot feest in het land. Onder luid kloggelui en trompetgeschal, trouwde

Assepoester met haar prins. Trots stond ze op haar glazen muiltjes voor het altaar. Gelukkig keek de prins haar aan. Zijn droomprinses... Hoe dit sprookje eindigt? Je raadt het al... ze leefden nog lang en gelukkig.

BIJLAGE 2

SPROOKJES KORT SAMENGEVAT • SPROOKJE HERSCHRIJVEN

Doornroosje

Lang geleden woonden er ergens een koning en een koningin die heel graag een kindje wilden. Toen dat kindje eindelijk kwam, waren ze zo blij dat ze een groot feest gaven. Ze nodigden hun familie en hun vrienden uit, maar ook twaalf feeën die goede dingen konden wensen voor hun kleine meisje. Eigenlijk waren er dertien feeën, maar de koning en de koningin hadden maar twaalf gouden borden. Daarom moest de dertiende fee thuisblijven.

Het werd een prachtig feest en de feeën wensten voor het kindje alles wat er maar te wensen was. Om de beurt. Maar toen kwam opeens de dertiende fee binnen. Ze was heel boos dat ze niet was uitgenodigd.

Ze kwam zich wreken. Ze riep: "Dit prinsesje zal zich, als ze vijftien jaar is, aan een spinnewiel verwonden en doodgaan!" Daarna liep de boze fee weer weg. Iedereen was vreselijk geschrokken. De twaalfde fee, die nog niet klaar was met wensen, zei: "Ik kan de vloek niet ongedaan maken, maar wel een beetje veranderen. Ze zal niet doodgaan, maar honderd jaar slapen." En de koning gebod dat alle spinnewielen in het hele rijk moesten worden verbrand.

Doornroosje groeide op tot een mooi meisje en de dag kwam dat ze vijftien jaar werd. En net op die dag dwaalde ze door het kasteel en kwam ze bij de oude toren. Ze klom de trap op en opende een deur van een vergeten zolder. Daar zat een oude vrouw vlas te spinnen op een spinnewiel. "Wat is dat voor een ding?" vroeg de prinses. "Zoiets heb ik nog nooit gezien." Even raakte ze het spinnewiel aan en meteen viel ze in een diepe slaap. En de slaap trok door het hele kasteel. Alles en iedereen viel stil.

Rond het kasteel groeide een doornenhaag, die zo hoog werd dat het kasteel niet meer te zien was.

Iedereen in het land kende het verhaal van de mooie slapende Doornroosje. Vaak kwamen er prinsesjes die het kasteel wilden binnendringen. Maar dan greep de doornenhaag hen vast en konden ze niet meer loskomen. Ze stierven jammerlijk. Op een dag kwam er weer een prins naar het kasteel. Net op die dag waren de honderd jaar verstreken. De haag bloeide met prachtige bloemen en opende zich toen de prins er aankwam. Achter zijn rug vormde zich weer een dichte doornenhaag. De prins liep door het kasteel waar alles nog stilstond. Op de vergeten zolder vond hij Doornroosje. Hij gaf haar een kus. Doornroosje deed haar ogen open en kon ze al meteen niet geloven. Wat een prachtige prins zag ze daar. Samen liepen ze weer naar beneden. Iedereen was inmiddels wakker geworden. Natuurlijk trouwde Doornroosje met de prins en natuurlijk leefden ze nog lang en gelukkig.

BIJLAGE 3

EVALUATIEFICHE • SPROOKJE HERSCHRIJVEN

	Onvoldoende	Goed	Zeer goed
Originaliteit			
Zwerfvuil moraal			
voorlezen Articulatie Intonatie Stemvolume •...			

VOORBEELD SPROOKJE MET ZWERFVUILMORAAL

De kleine zeemeermin

Er was eens een kleine zeemeermin. Ze leefde heel diep in de zee met haar zusjes en haar vader. Ze was steeds heel benieuwd geweest naar wat er boven het water was. Op haar zestiende verjaardag mocht ze eens naar boven zwemmen om een kijkje te nemen. Het wateroppervlak was heel erg vuil en lag vol met lelijke en stinkende dingen. Ook zag de kleine zeemeermin een schip met mensen. Ze had wel eens van hun bestaan gehoord. Het waren de mensen die het water vuil maakten, zag de kleine zeemeermin toen ze iemand van het schip iets in het water zag smijten. Na lang kijken naar het schip met mensen merkte ze een mooie jongeman op. Hij was mooi gekleed en zag er heel belangrijk uit. Het was een prins.

De zeemeermin kon maar niet stoppen met denken aan die vuile mensen en die mooie prins. Ze ging naar de heks en vroeg hoe ze een mens kon worden. Hoe ze benen kon krijgen zodat ze tot bij de prins kon gaan. De heks gaf haar een drankje. Ze zei als je dit opdrinkt aan het strand zal je benen krijgen.

Maar je zal geen stem meer hebben en je zal veel pijn hebben bij elke stap die je zet. En je zal met de prins moeten trouwen want anders zal je veranderen in zeeschuim.

De kleine zeemeermin zwom naar het strand waar de prins met zijn bemanning was. En daar dronk ze het drankje op. Ze kreeg benen en viel flauw. Toen ze wakker werd, vroeg de prins wie ze was. Ze kon niet antwoorden want ze was haar stem kwijt. De prins nam haar mee naar huis en toonde haar zijn land. De zeemeermin wees de prins op de vuile dingen die mensen op de grond lieten vallen. Het waren dezelfde dingen die ze op het wateroppervlak gezien had. De prins wees de mensen er op om het afval in de vuilnisbak te gooien.

De koning en koningin vonden dat het tijd werd dat de prins ging trouwen en nodigden een mooie prinses uit van het nabije koninkrijk. De kleine zeemeermin werd heel verdrietig en vluchtte terug het water in. Om in de zee te veranderen in zeeschuim. De prins wou haar niet verliezen en ging haar achterna, zwom de zee in en vroeg haar ten huwelijk. Het werd een prachtig trouwfeest en samen lieten de nieuwe koning en zijn zeemeerminkoningin het hele land vol koninklijke vuilnisbakken plaatsen en ze zorgden ervoor dat er zo weinig mogelijk verpakkingen werden geproduceerd. Zo leefden ze nog heel lang en gelukkig in een mooi land zonder zwerfvuil!

BRONNEN

- <http://www.leer-actief.nl/verhalen/sprookjes/sprookjes.htm>
- <http://home.deds.nl/~sprookjes/Kenmerkensprookje.html>
- <http://users.skynet.be/sky76538/website/sprookjesbos/sprookjeskasteel/sprookjes>